



Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Zwolle, 26 januari 2021

Onderwerp: Zwolle dementievriendelijke stad

Geacht College,

Op 12 januari 2021 ontving de Participatieraad een adviesaanvraag voor het plan van aanpak 'Zwolle dementievriendelijke stad.' Allereerst zijn wij verheugd te lezen dat in dit plan van aanpak een koppeling wordt gemaakt met bestaande nota's zoals de 'Hervormingsagenda sociaal domein' en 'Vitaal en waardig ouder worden.' Daarnaast heeft de Participatieraad in 2021 'inclusie' als speerpunt. Dit plan van aanpak kan daar zeker aan bijdragen.

- **Algemeen**

- *Concretisering*

U heeft aan de hand van speerpunten acties gepland. De Participatieraad is van mening dat de speerpunten en acties goed gekozen zijn.

De Participatieraad adviseert om deze acties concreet uit te werken. Wie doet wat, wat doet diegene en op welke manier.

Wanneer inwoners en partijen in Zwolle weten wat zij moeten of kunnen doen, zal dit bijdragen aan een dementievriendelijke stad.

- *Leesbaarheid*

Het plan van aanpak is begrijpelijk geformuleerd. De Participatieraad adviseert om de eerste alinea ook in kopjes in te delen. Bijvoorbeeld door dit 'Cijfers over dementie in Zwolle' te noemen. Dan is direct duidelijk waar het over gaat.

- *Eenzaamheid*

U geeft aan dat u met acties zoveel mogelijk aansluit bij activiteiten in de stad die er al zijn, zoals bijvoorbeeld de week tegen eenzaamheid. Daar kan de Participatieraad zich zeker in vinden.

Eenzaamheid en dementie zijn vaak met elkaar verbonden. Niet alleen voor degene die zelf dementie heeft maar ook voor een partner of mantelzorg.

Wij adviseren om aandacht te hebben voor eenzaamheid maar ook voor de schaamte waarmee dementie dikwijls gepaard gaat.

- *Integraal werken*

Inwoners met dementie of hun mantelzorgers kunnen ook te maken hebben met andere problemen zoals armoede. Dementie is een onderwerp waarmee alle afdelingen van de



gemeente mee te maken kunnen krijgen. Het is een onderwerp dat de gehele gemeente en de gehele samenleving aangaat. De Participatieraad adviseert om integraal werken meer vorm te geven in dit plan van aanpak.

Voorzieningen voor thuiswonende mensen met dementie

- Informatie en ondersteuning

U omschrijft prachtige acties die u wilt ondernemen zoals het in kaart brengen van de huisvestingsbehoefte.

De Participatieraad adviseert om daarbij te zorgen voor vroegtijdig ondersteuning zodat inwoners of mantelzorgers laagdrempelig informatie kunnen ontvangen. Denk hierbij aan ondersteuning bij het innemen van medicatie of het omgaan met koken op gas.

- Domotica en automatisering

Er zijn in Zwolle veel partijen die een bijdrage kunnen leveren aan het dementievriendelijk maken van onze stad. Goed dat u deze mogelijkheden in kaart wilt brengen.

Wij adviseren u om ook in kaart te brengen welke mogelijkheden er zijn als het gaat om Domotica en automatisering. Er zijn o.a. robots beschikbaar die mensen helpen herinneren dat zij medicatie in moeten nemen of die met mensen praten om eenzaamheid tegen te gaan.

Wij adviseren u deze zaken bekend te maken bij diverse partijen zoals het steunpunt mantelzorg of het sociaal wijkteam zodat inwoners laagdrempelig geïnformeerd worden over de mogelijkheden.

- Casemanagement

U geeft aan dat het nodig is dat er casemanagement beschikbaar is. Casemanagement wordt dikwijls op verschillende manieren ingevuld. Wij adviseren u om concreet te beschrijven wat u onder casemanagement verstaat en wie deze rol oppakt en uitvoert.

Voorzieningen en ondersteuning voor mantelzorgers

- Signaleren

Het signaleren van dementie is belangrijk om in een vroegtijdig stadium ondersteuning te kunnen bieden. Wij adviseren u om te omschrijven op welke wijze u vroegtijdig mensen met dementie in beeld wilt krijgen. Tevens adviseren wij u om hierbij professionals zoals huisartsen en verpleegkundigen te betrekken maar ook mantelzorgers en ervaringsdeskundigen.

- Vervangende zorg thuis of buitenshuis

U geeft aan dat u wilt zorgen voor tijdelijk vervangende zorg, zowel voor thuis als logeersorg buitenshuis. Dit is volgens de Participatieraad erg belangrijk omdat mantelzorgers en betrokkenen hierdoor ontlast kunnen worden en hun taak als mantelzorger beter aan kunnen. Veel inwoners zijn echter niet op de hoogte van deze mogelijkheid. De Participatieraad adviseert om hierover vaker en op diverse manieren te communiceren met inwoners zodat zij hierover beter geïnformeerd zijn. Daarnaast adviseren we u om deze vorm van ondersteuning actiever aan te bieden vanuit het sociaal wijkteam of het steunpunt mantelzorg.



Kennis en expertise in de zorg en dienstverlening

- Bejegening

Wij vinden het net als u belangrijk dat medewerkers en vrijwilligers in de zorg en in de dienstverlening de signalen van dementie kunnen herkennen en voldoende kennis hebben van dementie en de gevolgen van deze ziekte. Wij adviseren om u hierbij niet alleen te richten op de technische kennis maar ook op de bejegening van mensen met dementie.

- Gebruik maken van landelijk scholingsaanbod

We adviseren u om gebruik te maken van scholingsaanbod dat al aanwezig is. Bijvoorbeeld van Stichting Alzheimer Nederland.

- Om wie gaat het?

Daarnaast adviseren wij u om concreet te omschrijven wie u bedoelt met 'medewerkers en vrijwilligers in de zorg en in de dienstverlening.' Wordt bijvoorbeeld een huishoudelijke hulp, kassamedewerker, buschauffeur of politie ook geschoold? Zij zouden een belangrijke signalerende rol kunnen spelen.

Bewustwording in de Zwolse samenleving

- Communicatie

Wij kunnen ons helemaal vinden in uw standpunt dat het nodig is dat er in de samenleving meer kennis is van dementie en daardoor meer begrip voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. De Participatieraad adviseert om uit te werken op welke wijze u hierover wilt communiceren. Zorg daarbij ook voor digitale toegankelijkheid. Denk hierbij aan websites die goed toegankelijk en eenvoudig leesbaar zijn.

- Mantelzorg en werk

Ook adviseren wij om in dit stuk aandacht te schenken aan de werkgever van de mantelzorger. De combinatie werk en mantelzorg kan enorm zwaar zijn, zeker in de fase waarin voor buitenstaanders niet zichtbaar is dat een partner aan dementie lijdt.

- Sluit aan bij landelijke acties en activiteiten

Verder adviseren we u om aan te sluiten bij landelijke en regionale acties en activiteiten en dit te publiceren. Denk hierbij aan landelijke tv-programma's die u onder de aandacht kunt brengen bij Zwolse inwoners.

Samenwerking tussen organisaties en organisaties en mantelzorgers

- Uitgangspunt van het plan van aanpak

We zijn met u van mening dat een goede samenwerking tussen organisaties in de keten en tussen organisaties en mantelzorgers maakt dat mensen met dementie en hun naasten betere zorg en ondersteuning ervaren. We adviseren om de cliënt en/ of zijn mantelzorger altijd als uitgangspunt te nemen.

- Verbinding tussen sociaal en fysiek domein

Daarnaast adviseren we u om niet alleen samen te werken met partners uit het sociaal domein maar ook met partners uit het fysieke domein. Vragen zoals: Hoe richt de gemeente Zwolle een



openbare ruimte in of hoe zorgen we dat mensen met dementie de weg goed terugvinden zijn essentieel als het gaat om een dementievriendelijke stad. Daarom is het belangrijk dat er samengewerkt wordt tussen sociaal en fysiek domein.

- *Samenwerking*

Tot slot noemt u in dit deel diverse acties betreffende de samenwerking tussen casemanagers en andere partijen zoals het SWT. Wij adviseren om hier ook de samenwerking tussen casemanagers en mantelzorgers/ ervaringsdeskundigen op te nemen. Wij adviseren u om bij elk punt in dit plan van aanpak te bekijken of er voldoende mét in plaats van over mantelzorgers en ervaringsdeskundigen wordt gesproken.

Voorzieningen in de openbare ruimte

- *Meldlijn of informatiepunt*

U geeft aan dat bewegen in de buitenlucht en andere mensen ontmoeten ook voor mensen met dementie van groot belang is. Die buitenruimte moet dan wel toegankelijk en veilig zijn. De Participatieraad vindt het belangrijk dat inwoners weten hoe zij om kunnen gaan met mensen met dementie. De Participatieraad adviseert om in te zetten op bewustwording en betrekken van de Zwolse samenleving. Laat inwoners weten waar zij terecht kunnen wanneer zij iemand op straat tegenkomen die niet meer weet waar hij woont. Zorg voor een meldlijn of informatiepunt waar inwoners terecht kunnen met vragen.

- *Koppeling Mobiliteitsvisie en Verkeersveiligheidsplan*

We zijn verheugd te lezen dat u in de 'Omgevingswet' een passage wilt opnemen over 'Zwolle dementievriendelijke stad'. De Participatieraad adviseert om dit ook te doen bij de 'Mobiliteitsvisie' en het 'Verkeersveiligheidsplan'.

- *Positieve gezondheid*

In de voetnoot benoemt u het begrip Positieve gezondheid. Wij adviseren u om dit begrip en de zes dimensies toe te lichten in dit plan van aanpak.

De Participatieraad wordt graag bij het vervolg en de uitwerking van het plan van aanpak betrokken.

Mocht ons advies aanleiding geven tot vragen of opmerkingen dan horen we dat graag.

Met vriendelijke groet,

Aljona Wertheim
Voorzitter Participatieraad Zwolle

